
Puhe Venäjän federaation liittokokoukselle

12. marraskuuta 2009, Moskova, Kremlin Suuri palatsi

---

12. marraskuuta 2009

Vuotuinen linjapuhe liittokokoukselle.

© Kuva: Venäjän presidentin lehdistöpalvelu

DMITRI MEDVEDEV: Arvoisat Venäjän kansalaiset!

Arvoisat kansanedustajat ja liittoneuvoston jäsenet!

Kaksi kuukautta sitten julkaisin artikkelissa ”Venäjä, eteenpäin!” uuden poliittisen strategian periaatteet. Tämänpäiväisessä linjapuheessa liittokokoukselle haluaisin esittää konkreettiset ensisijaiset suunnitelmat tämän strategian toteuttamiseksi. Kerron siitä, mitä on tehtävä aivan lähiaikoina.

Käsitykseni tulevaisuudesta perustuu täyteen varmuuteen siitä, että Venäjän täytyy ja se voi saavuttaa maailmanvallan aseman periaatteellisesti uudelta pohjalta. Isänmaan arvostus ja kansallinen hyvinvointi eivät voi loputtomiin perustua menneisyyden saavutuksiin, sillä öljyn ja kaasun tuotantolaitokset, jotka turvaavat leijonanosan budjettituloista, ydinaseet, jotka takaavat turvallisuutemme, teollinen ja kunnallistekninen infrastruktuuri – tästä kaikestahan ovat suurimman osan luoneet jo neuvostoliittolaiset asiantuntijat, toisin sanoen, sen ovat luoneet muut kuin me. Ja vaikka se pitää maatamme edelleen niin sanotusti ”pinnalla”, se vanhenee nopeasti, sekä vanhentuu että kuluu. Meidän, siis Venäjän kansan nykyisten sukupolvien, on tullut aika sanoa oma sanamme, nostaa Venäjä uudelle, korkeammalle sivilisaation kehityksen askelmalle.

Viime vuosisadalla agraarisesta, käytännössä lukutaidottomasta maasta tehtiin uskomattomilla ponnistuksilla aikansa vaikutusvaltaisimpiin kuulunut teollisuusmaa, joka oli johtoasemassa luotaessa useita tuon ajan edistyksellisiä teknologioita: avaruus-, raketti- ja ydinteknologioita. Suljetun yhteiskunnan, totalitaarisen poliittisen järjestelmän oloissa tuo asema oli kuitenkin mahdotonta säilyttää. Neuvostoliitto jäi valitettavasti lopulta teollisuus- ja raaka-ainejätiksi eikä kestänyt kilpailua jälkitekollisten yhteiskuntien kanssa.

21. vuosisadalla maamme tarvitsee jälleen kaikinpuolista modernisointia. Ja siitä tulee historiamme ensimmäinen modernisointikokeilu, joka perustuu demokratian arvoihin ja instituutioihin. Alkeellisen raaka-ainetalouden tilalle luomme viisaan talouden, joka tuottaa ainutlaatuisia tietoja, uusia esineitä ja teknologioita, ihmistä hyödyttäviä esineitä ja teknologioita.

Arkaaisen yhteiskunnan asemesta, jossa johtajat ajattelevat ja päättävät kaikkien puolesta, meistä tulee viisaiden, vapaiden ja vastuullisten ihmisten yhteiskunta.

Nostalgian ja ennakkoluulojen sanelemien sekavien toimien asemesta tulemme harjoittamaan viisasta ulko- ja sisäpolitiikkaa, joka palvelee puhtaasti pragmaattisia tavoitteita.

Entisen tilalle rakennamme todellisen Venäjän – modernin, tulevaisuuteen tähtäävän nuoren kansakunnan, joka asettuu arvokkaalle sijalle maailman työnjaossa.

Kehotin miettimään siitä, miten voitetaan krooninen takapajuisuus, riippuvuus raaka-aineviennistä, korruptio, miten kestitään kova kilpailu maailmanmarkkinoilla, miten luodaan parhaat edellytykset sille, että me itse, jokainen meistä voisi käytännössä toteuttaa tietojaan, mahdollisuuksiaan ja kokemustaan turvautumatta johonkukuhun ylempään. Toisin sanottuna, mihin meidän on nyt ryhdyttävä muuttaaksemme elämänlaatua Venäjällä ja turvataksemme maallemme johtavan aseman maailmassa.

Käynnistyneen yhteiskunnallisen keskustelun aikana sain paljon palautetta ja kirjeitä mitä moninaisimmissa muodoissa, keskustelin erilaisia poliittisia näkemyksiä ja ammatteja edustavien ihmisten kanssa keinoista kehittää taloutta, koulutusta, tiedettä, tehostaa valtion hallintoa sekä poliittista ja oikeusjärjestelmää.

Kiitän kaikkia teitä osallistumisesta avoimiin väittelyihin uudesta poliittisesta strategiasta: sekä niitä, jotka jakavat näkemykseni, että niitä, jotka ehdottavat muita ratkaisuja. Meitä yhdistää yksi, vähintään yksi asia – sen ymmärtäminen, että muutokset ovat välttämättömiä ja vain meistä itsestämme riippuu, millainen Venäjä tulee olemaan lapsillemme ja lapsenlapsillemme, millainen sen asema on tulevaisuuden maailmassa.

Monet ideanne otettiin huomioon valmisteltaessa linjapuhetta, laadittaessa ehdotuksia, joiden toteuttaminen merkitsee Venäjän johdonmukaista ja järjestelmällistä modernisointia.

Arvoisat kollegat!

Muutosten välttämättömyys on käynyt erityisen selväksi viime kuukausina. Maailmanlaajuinen finanssikriisi on koetellut kaikkia, mutta Venäjällä taloustaantuma on osoittautunut syvemmäksi kuin useimmissa maissa. Ei kuitenkaan kannata etsiä syyllisiä vain ulkopuolelta.

Täytyy tunnustaa, että emme ole edellisinä vuosina itse tehneet tarpeeksi menneisyydestä perittyjen ongelmien ratkaisemiseksi. Emme vielä ole päässeet talouden alkeellisesta rakenteesta, nöyryyttävästä raaka-aineriippuvuudesta, emme ole muuttaneet tuotannon suuntaa ihmisten todellisten tarpeiden mukaan. Tottumus viennin turvin elämiseen jarruttaa edelleen innovaatiokehitystä. Venäjän liike-elämä haluaa yhä käydä kauppaa sillä, mitä on luotu muissa maissa, ja meidän tuotteidemme kilpailukyky on häpeällisen alhainen.

Kriisi on kiistatta vaikeuttanut näiden ongelmien ratkaisemista. Olemme joutuneet keskittämään voimamme sen kielteisten vaikutusten voittamiseen ottamalla käyttöön merkittäviä, aikaisemmin niin suurella vaivalla koottuja reservejä. Laajalla kriisintorjuntatoimien ohjelmalla onkin tämän vuoden puoliväliin mennessä onnistuttu vakauttamaan tilanne.

Ensisijainen tehtävämme on ollut ja tulee olemaan vaikeaan tilanteeseen joutuneiden ihmisten tukeminen. Budjettitulojen vähenemisestä huolimatta valtion sosiaaliset sitoumukset täytetään kokonaisuudessaan. Niin tulee olemaan myös jatkossa.

Ensisijaisesti tämä koskee eläkkeitä. Niiden indeksikorotus on ollut jopa aiottua suurempi. Seuraavien kolmen vuoden aikana eläkkeiden keskimääräinen suuruus kasvaa vähintään puolitoistakertaiseksi. Ja jo vuonna 2010 kaikki eläkeläiset saavat vähintään toimeentulominimin mukaiset tulot. Te tiedätte, miten tärkeää se on ikääntyneille ihmisille.

Avaintehtävä, joka meidän täytyy ratkaista, on veteraanien asuinolojen turvaaminen. Liittovaltion tämän vuoden budjetissa on varattu näihin tarkoituksiin noin 46 miljardia ruplaa, joilla voidaan parantaa 34 000 veteraanin asuinoloja. Olen antanut lisämääräyksen varojen myöntämisestä siten, että asunto-olot turvataan kaikille veteraaneille riippumatta siitä, milloin he ovat jättäneet hakemuksen asuinolojen parantamisesta. Se on velvollisuutemme.

Työttömyysavustuksen enimmäismäärä on nostettu yli puolitoistakertaiseksi, ja mittavia väestön työllisyyden tukiohjelmaa on käynnissä. Niistä on hyötynyt jo noin 2 miljoonaa ihmistä. Näin voidaan estää työttömien määrän jyrkkä kasvu. Tulemme jatkossakin luomaan edellytyksiä ihmisten työllistymiselle, varsinkin niiden, joita uhkaa irtisanominen. Sellaisia ihmisiä on maassamme yli miljoona. On kiinnitettävä enemmän huomiota tulevaisuuteen tähtäävään ammatilliseen koulutukseen, yleisten töiden järjestämiseen, tilapäisten ja vakinaisten työpaikkojen perustamiseen, annettava ihmisille kohdennettua tukea, muun muassa muuttoon toiselle paikkakunnalle, autettava heitä oman yrityksen perustamisessa.

Erityinen ja hyvin tärkeä toiminnan suunta on tilanteen normalisointi yhden yrityksen kaupungeissa. Niitä on Venäjällä joitakin satoja. Niissä asuu yli 16 miljoonaa ihmistä ja tuotetaan merkittäviä määriä tavaroita ja palveluja. Meidän on ryhdyttävä lähikuukausina pikaisiin toimiin estääksemme elintason jyrkän laskun sellaisissa kaupungeissa. Se on sekä kaikkien tasojen viranomaisten että yritysten johdon tehtävä. Hallituksen on määrä puolen vuoden kuluessa vahvistaa yhden yrityksen kaupunkien kehityksen tukiohjelma ja hyväksyä kokonaissuunnitelmat vaikeimmassa tilanteessa olevia asutuskeskuksia varten. Sellaisissa kaupungeissa ja taajamissa on järjestettävä ihmisille edellytykset käyttää kykyjään mitä moninaisimmilla aloilla, ja tietenkin kannustimia yksityisille investoinneille. Jos se on taloudellisesti näköalaton tai näköalat ovat jostain syystä hyvin heikot, on autettava ihmisiä muuttamaan elämälle ja työlle suotuisampaan paikkaan, varsinkin kun meillä riittää alueita, joilla tarvitaan lisää työvoimaa. Uskon monien kansalaisten sijoittuvan itsenäisesti uudelle alalle. Samalla odotan paikallisviranomaisilta ja työnantajilta vastuullista asennetta ja kiinnostusta konkreettisten ihmisten tarpeisiin. Myös federaation hallituksen on järjestettävä tarvittavaa tukea.

Kriisin aikana olemme antaneet venäläisille yhtiöille suoraa tukea, suoraa apua, jonka määrä on jo yli biljoona ruplaa. Jatkossa tulemme auttamaan vain niitä, joilla on tarkat suunnitelmat tehokkuuden lisäämisestä ja huipputeknologiahankkeiden toteutuksesta. Tehottomien yritysten on tehtävä saneeraus tai poistuttava markkinoilta. Niiden suojele asettamalla kaupalle korkeita esteitä ei jatku ikuisesti. Tuotanto kehittyy vain siellä, missä on todellista kilpailua. Kohtuuhintaisia laadukkaita tuotteita on saatava Venäjän kuluttajien ulottuville. Ja venäläisten yhtiöiden tehtävä on oppia valmistamaan niitä.

Mainitsen erikseen valtion maatalouden kehittämisohjelman onnistuneen toteutuksen. Tuloksena ovat olleet sen parhaat kasvuluvut kaikkien alojen joukossa, kriisinkin aikana. Jatkamme maaseudun tukipolitiikkaa tulevaisuudessakin. Meillä on kaikki mahdollisuudet tehdä maataloudesta yksi talouskasvun johtajista vuosiksi eteenpäin. Ja siten parantaa myös elämänlaatua maaseudulla.

Parasta kriisintorjuntapolitiikkaa on tietenkin yksityisen kysynnän kannustaminen. Yksittäisiä askelia tähän suuntaan on otettu, mutta se ei nyt riitä. Annan hallitukselle tehtäväksi valmistella lisätoimia kulutusluotuksen tukemiseksi ja asuntorakentamisen lisäämiseksi.

Paljon ideoita esitetään infrastruktuuriin tehtävien investointien lisäämiseksi. Se onkin yleisesti ottaen ymmärrettävää. Infrastruktuuri on meillä alirahoitettu. Mutta niin kauan kuin siihen ei ole saatu alkeellisinta järjestystä ja rakennustöitä tehdään moninkertaisilla – moninkertaisilla – ylihinnoilla, lisärahan käyttäminen näihin tarkoituksiin on mielestäni yllälyys, jota emme voi sallia. Annan hallitukselle tehtäväksi ottaa ensi vuonna käyttöön uusia, muun muassa sähköisiä alan tarjouskilpailujen teknologioita, ja saattaa teiden ja muiden infrastruktuurikohteiden rakennusteknologiat ja -kustannukset yleisesti hyväksytyjen kansainvälisten standardien mukaisiksi.

Pitää myös tarkastella mahdollisuutta hyödyntää vastaavia Euroopan unionin normeja meidän rakennusmääräystemme laadinnan nopeuttamiseksi. Se on kestänyt meillä kovin kauan.

Olemme kiinnittäneet viime kuukausina paljon huomiota finanssijärjestelmän tukemiseen. Pankkijärjestelmämme on nyt tyydyttävässä kunnossa – kriisivuoden olot tietenkin huomioon ottaen. Luototus on alkanut jälleen kasvaa, erääntyneiden velkojen määrä on vakautunut. Inflaation alenemisen ja valuuttamarkkinoiden vakautumisen jälkeen korot ovat vähitellen laskeneet. Keskuspankki on alkanut täysipainoisesti täyttää viimesijaisen rahoittajan tehtäviä. Innovaatiokehityksen kannalta rahoitussektori on kuitenkin edelleen heikko, alikapitalisoitu ja kyvytön tarjoamaan kaikkia kansalaistemme ja yhtiöidemme tarvitsemia palveluja. Hallituksen on esitettävä suunnitelma konkreettisista toimista rahoitusjärjestelmän kehittämiseksi. Siitä täytyy tulla taloutemme modernisoinnin vaatimusten mukainen.

Mielestäni hallitus ja keskuspankki sekä aluetason viranomaiset ovat kaikkien tasojen lainsäätäjien tuella kokonaisuutena onnistuneet vakauttamaan tilanteen taloudessa ja sosiaalialalla. Haluaisin kuitenkin korostaa sitä, minkä toivoakseni ymmärtävät myös kaikki tässä salissa olevat: markkinoiden vilkastuminen on toistaiseksi vielä liian vähäistä ja epävakaa. Vaarallisinta on nyt tuudittautua turvallisuudentunteeseen. Täytyy jatkaa kriisintorjuntasuunnitelman toteuttamista ja olla valmiina ryhtymään nopeasti lisätoimiin.

Arvoisat kansanedustajat ja liittoneuvoston jäsenet!

Velvollisuutemme on ottaa oppia kuluneen ajanjakson tapahtumista. Niin kauan kuin öljyn hinnat nousivat, monet, mitäpä sitä salaamaan, melkein kaikki kuvittelivat, että rakenneuudistukset voivat vielä odottaa ja nyt pitää hyödyntää vallitsevia hintoja. Etusija annettiin enimmäkseen vanhan, raaka-ainepohjaisen talouden kasvun vauhdittamiselle, ja uuden, ainutlaatuisia teknologioita ja innovaatiotuotteita luovan talouden rakentamiseksi tehtiin vain yksittäisiä ja hajanaisia päätöksiä.

Enempää ei tämän suhteen saa viivytellä. Meidän on aloitettava koko tuotantosektorin modernisointi ja tekninen uudistaminen. Olen vakuuttunut, että kyse on maamme selviytymisestä nykymaailmassa.

Uskon, että Venäjän hyvinvointi tulee suhteellisen läheisessä tulevaisuudessa riippumaan suoraan menestyksestämme ideoiden, keksintöjen ja löytöjen markkinoiden kehittämisessä, valtion ja yhteiskunnan kyvystä löytää ja kannustaa lahjakkaita ja kriittisesti ajattelevia ihmisiä, kasvattaa nuorisoa älyllisen vapauden ja kansalaisaktiivisuuden hengessä.

Mitkä ovat mielestäni tällaisen kehityksen päätekijät? Maamme talouden on lopultakin suuntauduttava nimenomaan ihmisten todellisiin tarpeisiin, ja ne liittyvät nyt pääasiassa turvallisuuden takaamiseen, terveyden parantamiseen, energian saantiin ja tiedon saantiin. Tämän perusteella olemme myös valinneet talouden modernisoinnin ja teknologisen kehityksen prioriteetit. Ne ovat avainasemassa Venäjän pyrkiessä nousemaan uudelle teknologian tasolle ja turvaamaan johtoaseman maailmassa. Niihin kuuluvat lääketieteen, energia-alan ja tietotekniikan uusimpien teknologioiden käyttöönotto, avaruus- ja tietoliikennejärjestelmien kehittäminen sekä energiatehokkuuden radikaali lisääminen.

Varta vasten perustettu presidentin komissio on vahvistanut kaikkien viiden toimintalinjan hankkeet ja laatinut tarkat aikataulusuunnitelmat niiden toteuttamista varten. Ja toteuttaa niitä jo nyt käytännössä. Odotan kaikkien viranomaisten sekä yrittäjien, tutkijoiden ja asiantuntijoiden yhteisön osallistuvan aktiivisesti tähän työhön.

Pysähdyn varta vasten tarkemmin näihin modernisointisuuntiin, koska pidän sitä tavattoman tärkeänä maallemme.

Kansalaisillemme tärkein työn suunta on lääketieteellisen tekniikan, teknologioiden ja farmaseutiikan kehitys. Takaamme ihmisille laadukkaat ja kohtuuhintaiset lääkkeet sekä uudet teknologiat, joilla ehkäistään ja hoidetaan sairauksia, ensisijaisesti niitä, jotka ovat yleisimpiä syitä terveyden menetykseen ja kuolleisuuteen. On tarpeetonta lisätä, miten tärkeää se on nykyisissä väestöoloissamme.

Olemme jo päättäneet strategisesti merkittävien lääkkeiden luettelosta, niiden, joita pitää tulevaisuudessa valmistaa Venäjällä. Kyse on ensinnäkin kalleimmista valmisteista, muun muassa sydän- ja verisuonitautien sekä syöpäsairauksien hoitoon tarkoitetuista. Meidän pitää tulevaisuudessa valmistaa yli viittäkymmentä sellaista valmistetta, jotta kaikki niitä tarvitsevat, kaikki he voivat saada hoitoa ajallaan. Me lisäämme lähiaikoina olennaisesti omien lääkkeiden tuotantoa ja käytämme niitä myös yleisimpien sairauksien, esimerkiksi nuhakuumeen ja influenssan hoitoon.

Uskon venäläisten yhtiöiden pystyvän tuottamaan valmisteita ja teknologioita, joilla on kysyntää maailmanmarkkinoilla, ja sitä varten on kehitettävä aktiivisemmin kumppanuutta johtavien ulkomaisten kehittäjien ja valmistajien kanssa, tarkoituksena myös järjestää Venäjällä eturivin lääketieteellisiä tutkimuksia.

Lääke- ja laitetuotantoa tullaan kannustamaan muun muassa valtion ostomekanismin avulla. Jo viiden vuoden kuluttua täytyy kotimaisen tuotannon osuuden lääkemarkkinoilla olla vähintään neljännes ja vuoteen 2020 mennessä yli puolet kaikista. Tämä on tavoitteemme.

Lisäksi annan tehtäväksi laatia ja tuoda duumaan esityksen laiksi, joka sääntelisi lääkkeiden kiertoa ja, mikä on äärimmäisen tärkeää, niiden turvallisuudelle asetettavia vaatimuksia. Velvollisuutemme on suojella ihmisiä väärennetyiltä ja vääriltä lääkkeiltä.

Sairauksien ehkäisyn ja hoidon uusien teknologioiden käyttöönoton ohella on pyrittävä erityisesti luomaan motivaatiota ja edellytyksiä terveelle elämäntavalle. Artikkelistani käydyssä keskustelun aikana sain paljon palautetta, jonka joukossa olivat nämä tätä aihetta koskevat sanat: ”Henkilökohtaisen menestyksen mittarina täytyy olla pikemminkin ihmisen terveys kuin hänen ansaitsemiensa rahojen määrä. Ja jos nuoriso tottuu harrastamaan urheilua, ratkeavat sellaiset kipeät ongelmat kuin narkomania, alkoholismi ja lasten laiminlyönti.” Näihin sanoihin on vaikea olla yhtymättä.

Totean, että tämän vuoden elokuussa ensimmäisen kerran viidentoista viime vuoden aikana Venäjällä rekisteröitiin luonnollista väestönkasvua. Se ei ole toistaiseksi suurta – vain tuhat henkeä, mutta joka tapauksessa se on jo kasvua. Tulos saavutettiin ennen muuta tunnetulla kansallisella terveyshankkeella ja uudella väestöpolitiikalla, jota me kaikki toteutamme. Työtä näillä suunnilla tullaan jatkamaan. Meillä on kaikki mahdollisuudet huolehtia siitä, että maamme väestö ei vähene vaan kasvaa.

Ja tietenkin velvollisuutemme on ajatella, millaisia luonnonrikkauksia voimme säilyttää ja siirtää tuleville sukupolville. Siksi pidän myös energiatehokkuuden lisäämistä ja siirtymistä resurssien rationaaliseen kulutusmalliin yhtenä prioriteettina taloutemme modernisoinnissa. Tämä tehtävä voidaan ratkaista vain siinä tapauksessa, että jokainen meistä miettii, miten vastuullisesti suhtautuu energian säästämiseen, niin kuin muuten tehdään koko maailmassa. Siellä tätä ajattelevat aivan kaikki.

Mitä on tehtävä? Ensinnäkin käynnistetään mittarien tuotanto- ja asennusohjelmat. Nykyään kaupunkiemme asukkaat käytännössä maksavat vanhasta ja siksi kalliista kunnallisesta infrastruktuurista. Kansalaisten tulee maksaa vain todella käyttämistään palveluista.

Toiseksi, olemme alkaneet siirtyä energiansäästölamppujen käyttöön. Ihmiset säästävät huomattavasti menoissaan vaihtamalla vanhentuneet laitteet.

Kolmanneksi, ensi vuonna alamme toteuttaa energiatehokkuutta lisääviä hankkeita monissa kaupunkikortteleissa. Kunnallisteknisiä verkkoja modernisoidaan, otetaan käyttöön palvelumaksujärjestelmiä, jotka ottavat enemmän huomioon palvelujen kulutuksen ja perheen tulotason. Otetaan käyttöön energiapalvelusopimuksia, joilla saavutetaan merkittäviä säästöjä. Energiatehokkuusohjelmat toteutetaan ensin valtion sektorilla, siellä riittää tekemistä. Kehotan kaikkia Venäjän alueita osallistumaan tällaisiin hankkeisiin.

Neljänneksi, meidän ei täydy vain lisätä kaivannaistuotantoa, vaan myös nousta johtoon innovaatioiden käyttöönotossa – sekä perinteisessä että vaihtoehtoisessa energetiikassa.

Räikeä tosiasia, esimerkki energiavarojen tehottomasta käytöstä on edelleen oheiskaasun polttaminen. Ympäristö saastuu, ja kymmenet miljardit ruplat muuttuvat savuksi. Hallitus on äskettäin jälleen kerran tarttunut tähän aiheeseen ja luvannut lopettaa tämän törkeyden. Pitää toimia päättäväisesti ja nopeasti eikä hyväksyä tuotantoyhtiöiltä mitään verukkeita. Tämä aihe on muuten hyvin suosittu. Oheiskaasun haaskaamisen ongelmaan minua pyysi kiinnittämään huomiota tapaamisessani liittoneuvoston kanssa Nikolai Ivanovitš Ryžkov. Nikolai Ivanovitš, en tiedä, oletteko salissa vai ette? Olette. Toivoakseni me tulemme yhdessä valvomaan tämän tehtävän täyttämistä.

Yksi lupaavimmista suunnista on meillä hyvin yleisten bioresurssien, ennen muuta puun, turpeen ja teollisuusjätteiden käyttö energian lähteenä.

Tutkimus- ja tuotanto-organisaatioidemme tavoitteena tulee olemaan innovatiivisten, esimerkiksi laajoilla alueillamme erityisen ajankohtaisten suprajohtavuutta hyödyntävien teknologioiden käyttöönotto. Me menetämme yhä valtavia määriä energiaa, kun sitä siirretään maan alueella, valtavia määriä. Tulevaisuudessa nimenomaan suprajohtavuusteknologia muuttaa perusteellisesti sähkövoiman koko tuotannon, siirron ja käytön.

Omaksi suunnakseen modernisointihankkeessa on erotettu ydinvoimatalouden kehittämisohjelma. Vuoteen 2014 mennessä meillä tulee olemaan uuden polven reaktoreita ja ydinpolttoainetta, jolle on kysyntää sekä kotimaisten että ulkomaisten tuottajien keskuudessa. Ydinvoimaan liittyviä keksintöjä tullaan käyttämään aktiivisesti muillakin aloilla (ennen muuta tietenkin lääketieteessä), vetypolttaineen tuotannossa sekä luotaessa voimalaitetta, jolla voidaan turvata avaruuslennot jopa toisille planeetoille.

Tulemme osallistumaan aktiivisesti myös kansainväliseen lämpöydinsynteesin hyödyntämishankkeeseen. Juuri sellaisille teknologioille kuuluu tulevaisuus. Ydinteknologioita kehittävien maiden ”eliittiklubiin” kuuluvina me avaamme yhteistyössä ulkomaisten kumppanien kanssa pääsyn käytännössä loputtomaan energianlähteeseen.

Neljäs strateginen suunta on avaruusteknologioiden ja tietoliikenteen kehittäminen. Maamme on perinteisesti ollut ensimmäisten joukossa näillä aloilla, mutta nyt se on viestinnän infrastruktuurin kehitystasossa vasta sijalla 63 maailmassa. Se on todella huono sija. On selvää, että ilman muutoksia tällä alalla emme pääse eteenpäin, siksi koko maamme alueelle on viiden vuoden kuluessa saatava laajakaistainen internet-yhteys, ja on siirryttävä digitelevisioon ja neljännen polven mobiiliyhteyteen.

Kansallisen verkkoinfrastruktuurin on taattava pääsy moderneihin viestintävälineisiin kaikkialla ja tietysti kohtuullisilla hinnoilla. Ensisijaisesti on alennettava Siperian ja Kaukoidän asukkaiden palveluhintoja. Huomautan, että etusija on annettava niille palveluille, joita vaatii maamme väestön enemmistön etu, ennen muuta yhteydelle yleiseen pelastuspalveluun. Tämä on ratkaisevan tärkeää.

Alueellemme rakennetaan modernit huippunopeat valokaapeliyhteydet, asennetaan tehokkaammat laitteet ja otetaan täysimittaiseen käyttöön jo rakennettujen linjojen kapasiteetti, eikä niitäkään ole vähän. Näin voidaan turvata yhä kasvavien tietovirtojen vaihto sekä Venäjän alueiden että eri maiden

välillä. Yhdelletoista aikavyöhykkeelle ulottuvan Venäjän osana on tulla avainlenkiksi maailman tietoliikenteen infrastruktuurissa.

Muuten, aikavyöhykkeistä. Olemme perinteisesti tottuneet ylpeilemään niiden määrällä, koska olemme pitäneet sitä havainnollisena osoituksena synnyinmaamme suuruudesta. Se onkin totta. Mutta olemmeko koskaan vakavasti miettineet, millaisen mahdollisuuden noin tiheä jako antaa maamme tehokkaalle hallinnolle, eikö se johda liian kalliiden teknologioiden käyttöön? Muiden maiden (Yhdysvaltain ja Kiinan) esimerkit osoittavat, että pienemmälläkin aikaerolla pärjätään. Ne ovat isoja maita. Pitää tarkastella mahdollisuutta vähentää aikavyöhykkeiden määrää. Sellaisen ratkaisun kaikki seuraukset on tietenkin laskettava. Tämä koskee muuten myös kesä- ja talviaikaan siirtymisen tarkoituksenmukaisuutta. Siinäkin on verrattava kaikkia säästön tuomia etuja ja ilmeisiä hankaluuksia, mutta se on tehtävä. Toivon asiantuntijoiden antavan meille objektiivisen, korostan, objektiivisen vastauksen näihin kysymyksiin.

Ensisijainen suunta työssämme tulee olemaan myös avaruusteknologioiden, muun muassa luonnollisesti GLONASS-satelliittipaikannusjärjestelmän käyttö. Ne antavat ihmisillemme mahdollisuuden käyttää moderneja paikannuslaitteita autoissa, auttavat takaamaan liikenteen ja teknisesti mutkikkaiden kohteiden turvallisuuden ja parantamaan niiden laitosten toiminnan koordinoitua, jotka vastaavat onnettomuuksien ehkäisystä sekä luonnon ja ihmisen aiheuttamien katastrofien seurausten korjaamisesta. Tulee myös uusia teknologioita, joilla toimitetaan huipputarkkaa digitaalista karttatietoa.

Ottamalla käyttöön moderneja teknisiä ratkaisuja ja luomalla uuden polven avaruuslaitteita meidän täytyy jo vuoteen 2015 mennessä päästä kansainväliselle tasolle kotimaisten viestintäsatelliittien aktiivisen kiertorata-ajan tehokkuudessa ja kestossa, tässä suhteessa ei kaikki ole hyvin. Niiden teknisten mahdollisuuksien avulla on voitava nähdä koko maailma, auttaa kaikkien maiden asukkaita tekemään tieteellisiä tutkimuksia, työskentelemään tehokkaammin ja olevan aktiivisemmin yhteydessä keskenään.

Ja lopuksi, viides ensisijainen tehtävä on strategisen ja tietotekniikan kehittäminen. Venäjällä täytyy ottaa täysimittaisesti käyttöön huippunopeilla tiedonsiirtoyhteyksillä yhdistettyjen supertietokoneiden, supertietokonejärjestelmien kapasiteetti. Niiden avulla mahdollistuu jo viiden vuoden sisällä uusimpien lentokoneiden ja avaruuslaitteiden, autojen ja ydinreaktorien suunnittelu. Mutkikkaalla tekniikallahan, joka ei ole käynyt läpi supertietokonemallinnusta, jota ei niin sanotusti ole digitoitu, ei muutaman vuoden kuluttua yksinkertaisesti ole kysyntää markkinoilla. Saavuttaaksemme tässä kilpailukykyisen aseman meidän on tehtävä ahkerasti työtä.

Lisäksi valtion palveluja pääsee ensi vuonna käyttämään myös sähköisten kanavien kautta. Tämä tulee koskemaan muun muassa tutkintojen hyväksymistä ja ajokorttien myöntämistä, kiinteistöjen rekisteröintiä ja bibliografisen tiedon hankkimista valtion kokoelmista. Kahden vuoden kuluttua sellaisessa, sähköisessä muodossa on saatavana vähintään 60 tärkeintä valtion palvelua. Tämä on tavoitteemme.

Koeluontoisesti aletaan ottaa käyttöön kansalaisten sosiaalikorsteja, jotka turvaavat valtion palvelujen saannin ja helpottavat osallistumista sairaus- ja sosiaalivakuutusohjelmiin. Jatkossa on mahdollista yhdistää ne sähköisiin kortteihin, joilla kansalaiset pääsevät käyttämään pankkituotteita, muun muassa suorittamaan pakollisia ja vapaaehtoisia maksuja. Sähköisten teknologioiden käyttöönotto ei tule olemaan vain ihmisille kätevää, vaan siitä on myös tarkoitus tulla tehokas väline korruptiota vastaan.

Yhdessä vastauksessa, jonka sain tunnettuun artikkeliin [Venäjä, eteenpäin!] – se tuli Serpuhovista – mainitaan, että sellaisten teknologioiden, muun muassa niin sanotun sähköisen hallituksen, käyttöönotto helpottaa olennaisesti korruptio-ongelmaa ja vapauttaa seisomasta jonoissa ja tuhlaamasta rahaa ja aikaa. Tämä pitää ilmeisesti paikkansa.

Haluaisin korostaa, että mainitsemani viisi teknisen modernisoinnin strategista suuntaa ovat ehdottomasti ensisijaisia. Mutta valtion tehtävälisterä ei tietenkään rajoitu niihin. Hallituksen on toteutettava kehitysohjelmaa aktiivisesti muillakin talouden sektoreilla, pyrkien kasvattamaan kotimaassa tuotettavan lisäarvon osuutta. Tämä on avainasia.

Toteuttaessamme yleistä strategiaa meidän on ryhdyttävä eräisiin koko järjestelmää koskeviin toimiin. Mainitsen nekin nyt.

Ensinnäkin, meidän täytyy ryhtyä modernisoimaan valtionsektoria. Sen osuus ei laske alle 40 prosenttia, ja kriisiaikana valtion rooli taloudessa on luonnollisesti uudelleen kasvanut. Tämä suuntaus on tietysti havaittavissa koko maailmassa, mutta pitkällä tähtäyksellä siinä ei ole mitään hyvää.

Pitää ymmärtää, millainen valtionsektorin rakenne vastaa strategisia tehtäviämme. Annan hallitukselle tehtäväksi valmistella päätöksiä, jotka takaavat optimaalisen laajuuden ja tehokkuuden valtion osallistumiselle kaupallisten yhteisöjen toimintaan. Kyse on myös eräiden nyt strategisessa asemassa olevien varojen kohtalosta. Vuoteen 2012 mennessä on saatava valmiiksi tätä koskeva ohjelma ja päästävä optimaalisiin (lähiajaksi, sillä mikään ei ole ikuista) valtionsektorin parametreihin. Haluaisin korostaa, että kaikki tämä täytyy tehdä huolellisesti, haaskaamatta sitä, mikä kuuluu kaikille kansalaisillemme.

Ei kuitenkaan ole järkeä myöskään säilyttää valtavaa määrää omaisuutta ilman mahdollisuutta modernisoida sitä.

Valtion yrityksistä puheen ollen. Mielestäni tämä muoto on nykyoloissa kokonaisuutena vailla tulevaisuutta. Yritykset, joiden työlle laki on määrännyt aikarajat, on niiden toiminnan päätyttyä lakkautettava, ja kaupallisessa kilpailuympäristössä toimivat on ajan mittaan muutettava valtion hallitsemiksi osakeyhtiöiksi. Jatkossa ne joko säilyvät valtionsektorilla, siellä, missä se on meille tarpeen, tai ne myydään yksityisille sijoittajille.

Lisäksi on suoritettava riippumaton tarkastus yrityksissä ja suurissa yhtiöissä, joissa valtio on osakkaana, otettava jokaisessa niistä käyttöön modernit hallintomallit ja sidottava niiden yhtiöiden johdon palkat suoraan kulujen vähentämiseen, energiatehokkuuden lisäämiseen sekä tietenkin työn tuottavuuden kasvuun ja teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönoton tuloksiin.

Myös budjettimenojen optimoinnista täytyy tulla toimeenpanovallan toiminnan pysyvä suunta. Hallituksen täytyy suunnitella ja toteuttaa sellaisten toimien kokonaisuus, jolla luodaan tarjottavien valtion palvelujen laadun parantamiseen tähtäviä pitkäaikaisia kannustimia ja määrätään vastuu budjettivarojen käytön tuloksista ja omasta toiminnasta kokonaisuutena.

Mielestäni on täysin mahdotonta sallia tilannetta, jossa jokin palvelujen laji maksaa venäläiselle veronmaksajalle enemmän kuin edistyneimmissä maissa.

Toiseksi. Muodostetaan mukava ympäristö kansainvälisen tason tutkimusten ja kehitystyön tekemiselle Venäjällä. Ranskalainen tutkija Louis Pasteur totesi aikoinaan hyvin osuvasti: ”Tieteen täytyy olla isänmaan ylevin ilmentymä, sillä kaikista kansoista ensimmäisenä tulee aina olemaan se, joka on muita edellä ajattelun ja älyllisen toiminnan alalla.” Hienoja sanoja.

Maassamme on aina ollut paljon lahjakkaita, edistykselle avoimia ja uutta luomaan pystyviä ihmisiä. Juuri heidän varassaan innovatiivinen maailma seisoo, ja on tehtävä kaikki mahdollinen, jotta he olisivat kiinnostuneita työskentelemään omassa maassaan. Siksi pitää luoda pysyvä mekanismi heidän tukemisekseen, houkutella työhön Venäjälle arvostetuimpia venäläisiä ja ulkomaisia tutkijoita sekä yrittäjiä, joilla on kokemusta valmiiden kehitystyön tulosten kaupallistamisesta. Se ei ole ihan helppo tehtävä. On yksinkertaistettava maailman johtavissa yliopistoissa saatujen oppiarvojen ja korkeakoulututkintotodistusten tunnustamissääntöjä sekä sääntöjä, joilla tarvitsemiamme

asiantuntijoita otetaan töihin ulkomailta. Heille täytyy antaa viisumit nopeasti ja pitkäksi aikaa. Me olemme kiinnostuneita heistä eikä päinvastoin.

Muuten, monet artikkelistani palautetta lähettäneet kirjoittivatkin nimenomaan, neuvoivatkin nimenomaan, että ulkomailla työskentelevät tutkijamaamme voisivat muodostaa merkittävän osan asiantuntijoiden yhteisöstä ja auttaa järjestämään venäläisten tiedehankkeiden kansainvälisen asiantuntijatarkastuksen, ja jos luodaan tietyt olosuhteet – yksinkertaisesti muuttaa maamme.

Annan hallitukselle tehtäväksi huolehtia siitä, että uusimpien teknologioiden kehittäjille annetaan entistä laajempaa kilpailuun perustuvaa tukea apurahoina. Kehitysinstituuttien täytyy etsiä ja valita lupaavia hankkeita kautta koko maan, antaa rahoitusapua innovaatioyrityksille, myös pienille innovaatioyrityksille, joita nykyään perustetaan tunnetun lain nojalla korkeakoulujen ja tiedelaitosten yhteyteen, ja samalla tietenkin jakaa riskit yksityisten sijoittajien kanssa.

Tästä puhuvat myös maamme kansalaiset. Yksi idea tuli Altailta: ehdotetaan perustettavaksi suoraan nykyisten korkeakoulujen pohjalle yrityshautomoja. Tämäntapaisia ideoita on esitetty aikaisemminkin. Ja juuri niissä valmistuneet tulevat opettelemaan teknisten ideoiden muuttamista tuottoisiksi liiketoimintahankkeiksi. Mielestäni tämäntapaiset ideat ansaitsevat kaikinpuolisen tuen.

Korostan, että valtion lisäksi myös suuryritystemme on oltava mukana tekemässä ennakkotilausta sellaisten tutkimusten tuloksista. Se on niin sanoakseni niiden yhteiskuntavastuuta. Lisäksi merkittävä osa hankkeista pitää alistaa kansainväliselle asiantuntijatarkastukselle ja toteuttaa yhteistyössä ulkomaisten keskusten ja yhtiöiden kanssa.

Hallituksen tulee tehdä kaikki näiden tehtävien täyttämiseen tarvittavat järjestely- ja rahoituspäätökset viimeistään ensi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Huomautan, että valtion näihin tarkoituksiin käyttämien varojen rakenteessa on kiinnitettävä enemmän huomiota valitsemme teknisen kehityksen prioriteetteihin.

Lopuksi, on saatava valmiiksi ehdotukset sellaisen suuren tutkimus- ja kehityskeskukseen perustamisesta Venäjälle, joka keskittyisi tukemaan kaikkia ensisijaisia suuntia, nimenomaan kaikkia suuntia. Kyse on modernin teknologiakeskuksen perustamisesta, vaikkapa Piilaakson ja muiden samantapaisten ulkomaisten keskusten esimerkin mukaan. Sinne luodaan olosuhteet, jotka houkuttelevat työhön johtavia tutkijoita, insinöörejä, suunnittelijoita, ohjelmoijia, johtajia ja rahoitusasiantuntijoita. Ja siellä luodaan uusia maailmanmarkkinoilla kilpailukykyisiä teknologioita.

Kolmas koko järjestelmään vaikuttava askel, joka meidän on otettava: meidän täytyy tehdä lainsäädäntöön ja valtion hallintoon muutoksia, jotka auttavat koko talouttamme siirtymään innovatiiviseen kehitykseen.

Olemme toistuvasti, monta kertaa puhuneet siitä, että investointien toteutusmenettelystä täytyy tulla Venäjällä vähintään yhtä helppo kuin kilpailijoillamme eikä itse valvonta- ja tarkastusjärjestelmä, tuotteiden sertifiointijärjestelmä mukaan luettuna, saa aiheuttaa lisäesteitä investoijille, jotka ovat valmiita toteuttamaan innovatiivisia ratkaisuja.

Annan hallitukselle tehtäväksi valmistaa kahden kuukauden kuluessa ehdotuksia investointihankkeiden aloittamiseen tarvittavien lupa-asiakirjojen uuden hyväksyntämenettelyn käyttöönotosta. Tämän työn täytyy lyhentää hankkeiden toteutuksen aloittamiseen tarvittava aika murto-osaan. Jos tämä tehdään, niin kohteissa, jotka eivät kuulu niin sanottujen vaarallisten luokkaan, tuon ajan täytyy olla vain 3–4 kuukautta. Nyt nuo ajat ovat 1,5–2 vuotta, ja isoissa kaupungeissa hyväksyntäprosessit venyvät usein vuosiin.

Valtuudet ja vastuu tämän työn koordinoinnista on tarkoituksenmukaista antaa alueiden johtajille. Samalla on viranomaisille, jotka syyllistyvät järjestelmälliseen asiakirjojen hyväksynnän

viivytämiseen ja maksujen perimiseen perusteilla, joita ei ole laissa suoraan edellytetty, määrättävä hallinnollisia ja muita rangaistuksia, ja tarvittaessa heidät on myös erotettava virasta.

Neljänneksi. Modernisointitehtävien mukaiseksi on muutettava myös verotusjärjestelmämme ja pakollisia vakuutusmaksuja koskeva lainsäädäntö.

Hallituksen on ensi vuoden 1. neljänneksellä esitettävä lakiesitykset, joiden mukaan tulee luoda suotuisat edellytykset innovaatiotoiminnalle, muun muassa, mutta ei tietenkään pelkästään, määrätä viiden vuoden siirtymäaika pakollisten sosiaalivakuutusmaksujen korottamiselle. Tällöin täytyy määritellä tarkasti, kenelle sellaiset etuoikeudet annetaan.

Kokonaisuutena on selvää, että verotusjärjestelmäämme täytyy parantaa. Keskusteluille siitä, millaisia veroja ja millaisilla verokannoilla maassamme on perittävä, ei ole pantu pistettä. Kriisi on tietysti vaikeuttanut verokuorman keventämispäätösten tekemistä. Näihin kysymyksiin pitää kuitenkin palata lähiaikoina, ja niin me myös teemme.

Arvoisat kollegat!

On selvää, että strategisten suunnitelmiamme toteuttaminen on mahdotonta ilman mittavia muutoksia yhteiskunnassa. Poliittisen järjestelmän ja oikeusinstituutioiden lujittaminen, valtion sisäinen ja ulkoinen turvallisuus, yhteiskunnallinen vakaus, moderni koulutus ja kulttuuri (kulttuuri sanan laajimmassa merkityksessä) – ilman kaikkea tätä emme onnistu.

Lopputuloksena yhteisistä toimistamme ei tule olemaan vain maamme kansalaisten elintason laadullinen muuttuminen. Meidän itsemme täytyy muuttua. On voitettava laajalle levinneet käsitykset, joiden mukaan kaikki nykyiset ongelmat täytyy ratkaista valtion tai jonkun muun, kunhan ei jokaisen meistä omalla paikallaan. Henkilökohtaisesta menestyksestä, aloitteellisuudesta, kannustamisesta, yhteiskunnallisen keskustelun laadun parantamisesta ja korruption tuomitsemisesta täytyy tulla osa yhteistä kansallista kulttuuriamme, nimenomaan osa yhteistä kansallista kulttuuria.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi pitää aloittaa aivan alusta – uuden yksilön kasvattamisesta jo koulussa. Kuten tunnettu ekonomisti Vasili Leontjev kerran aivan oikein huomautti: ”Koulutus tyydyttää yhtä ihmisen tärkeimmistä tarpeista ja on yhteiskunnallinen investointi, joka johtaa aineellisen tuotannon kasvuun tulevaisuudessa. Se nostaa nykyisen sukupolvemme elintasoja ja samalla auttaa kasvattamaan tulevien sukupolvien tuloja.”

Viimevuotisessa linjapuheessa esitin idean aloitteesta ”Uusi koulumme” ja annoin tehtäväksi sen valmistelun. Nyt nimeän tuon aloitteen perusajatukset, se on nyt valmis.

Nykyaikaisen koulun päätehtävä on tuoda esiin jokaisen oppilaan kyvyt, kasvattaa yksilö, joka on valmis elämään huipputeknologisessa kilpailun maailmassa. Artikkelista käydyn keskustelun aikana sain runsaasti palautetta kouluopetuksesta, siitä kirjoitetaan hyvin paljon, sillä se koskettaa jokaista meistä. Palautteen mukaan kouluopetuksen täytyy edistää persoonallisuuden kasvua niin, että koulunsa päättävät pystyvät itsenäisesti asettamaan ja saavuttamaan vakavia tavoitteita ja osaavat reagoida erilaisiin elämäntilanteisiin.

Mistä aloitteesta on kyse ja mitä meidän pitää tehdä aivan lähiaikoina? Jo vuonna 2010, muistutan, että tuo vuosi on julistettu Opettajan vuodeksi, me ensinnäkin laadimme ja otamme käyttöön uudet vaatimukset koulutuksen laadulle ja laajennamme sen mukaisesti jokaisen koululaisen menestystä kuvaavien asiakirjojen luetteloa. Yhtenäisen valtioneuvoston tulee pysyä pääasiallisena, mutta ei ainoana keinona tarkastaa koulutuksen laatua.

Lisäksi alamme valvoa ja kokonaisvaltaisesti arvioida oppilaan opintosaavutuksia, hänen taitojaan ja kykyjään. Erityistä huomiota pitää kiinnittää yläluokkalaisiin. Heidän opetusohjelmansa kytketään suoraan opintolinjan valintaan.

Toiseksi. Koulusta tulee luovuuden ja tiedon, runsassisältöisen henkisen ja urheilullisen elämän keskus. Arkkitehtuurikilpailun avulla valitaan uusia koulurakennusten rakennus- ja saneeraussuunnitelmia. Se oli aika tehdä kauan sitten. Niitä aletaan käyttää kaikkialla jo vuodesta 2011 alkaen. Tehtävänä on suunnitella niin sanottu älykäs, siis moderni rakennus, jossa on teknologiset edellytykset opiskelulle, terveyden lujittamiselle, kunnollisen, laadukkaan ruoan, lämpimän ruoan tarjoamiselle koululaisille. Kaikissa kouluissa tulee olemaan ei enää tavallinen, vaan laajakaistainen internet-yhteys.

Jo ensi vuonna otetaan käyttöön liikunnan uusi tuntimäärä – vähintään kolme tuntia viikossa ja ehdottomasti lasten yksilölliset erityispiirteet huomioon ottaen. Yleensäkin kaikessa pitää ottaa huomioon lasten yksilölliset erityispiirteet ja tieteen nykyiset tiedot lapsesta.

Erityinen tehtävä on luoda esteetön kouluympäristö vammaisille lapsille. Vuonna 2010 hyväksytään viisivuotinen valtion ohjelma ”Esteetön ympäristö”, jolla pyritään ratkaisemaan nämä ongelmat.

Kolmas, mikä meidän pitää tehdä, on koulujen itsenäisyyden lisääminen, sekä yksilöllisten opetusohjelmien teossa että rahan käytössä. Ensi vuonna saavat itsenäisyyden koulut, jotka ovat voittaneet kilpailuja kansallisen Koulutus-hankkeen puitteissa, sekä autonomisiksi laitoksiksi muutetut koulut, ja sellaisten koulujen pakollista raportointia vähennetään tuntuvasti, tietenkin vastineeksi työn tuloksia koskevan tiedon avoimuudesta. Sellaisten koulujen johtajien kanssa tehdään sopimuksia, jotka sisältävät erityisiä, työn laadun huomioon ottavia työsuojelusehtoja.

Neljäs. Vahvistamme lainsäädännöllisesti valtiollisten ja yksityisten yleissivistävien oppilaitosten tasavertaisuuden ja annamme perheille laajemmat mahdollisuudet valita koulu ja oppilaille pääsyn parhaiden opettajien tunneille etä- ja lisäkoulutusteknologioiden avulla. Tämä on erityisen tärkeää pienille kouluille, syrjäisille kouluille ja yleensäkin Venäjän koko provinssille.

Viides, mikä pitää tehdä: myös pedagogisen koulutuksen järjestelmää odottaa merkittävä modernisointi. Aloitetaan pakolliset täydennys- ja jatkokoulutuskurssit Venäjän parhaiden korkeakoulujen ja koulujen pohjalta. Annettaessa varoja jatkokoulutukseen on samalla annettava mahdollisuus opetusohjelmien valintaan, ja pedagogiset korkeakoulut on vähitellen muutettava joko suuriksi opettajankoulutuskeskuksiksi tai klassisten yliopistojen tiedekunniksi. Alamme hankkia työhön kouluihin niitä, jotka pystyvät antamaan laadukkaampaa opintolinjan mukaista koulutusta yläluokkalaisille, myös sellaisia päteviä asiantuntijoita, joilla ei ole pedagogista koulutusta. Ne, jotka päättävät työskennellä koulussa, voivat suorittaa lyhyitä erikoiskursseja. Samalla otetaan käyttöön erityinen kannustinjärjestelmä ja vaatimukset pakollisesta opettajien pätevyystason vahvistamisesta.

Luotan siihen, että tästä aloitteesta (”Uusi koulumme”) ei tule vain uusi virastohanke, joita meillä riittää, vaan koko yhteiskuntamme asia. Se on meille kaikille hyvin tarpeellinen.

Koulu on perheen ohella yhteiskunnan perusinstituutio, joka muovaa persoonallisuutta, perehdyttää uudet polvet kotimaan ja maailman kulttuurin arvoihin, tekee ihmisestä sivistyneen. Innovatiivinen talous voi syntyä vain tietystä yhteiskunnallisesta kontekstista osana innovatiivista kulttuuria, joka perustuu humanistisiin aatteisiin, luovaan vapauteen, pyrkimykseen parantaa elämänlaatua. Juuri kansalliseen kulttuuriin vakiintuneet moraalikäsitykset ja käyttäytymismallit ovat edellytys yksilön ja koko kansakunnan menestyksensä kehitykselle. Siksi kiinnitämme olennaista huomiota kulttuurin kehittämiseen ja käynnistämme työn useilla suunnilla.

Ensiksi, meidän on tehtävä kaikkemme auttaaksemme luomaan kulttuurin normaaliin kehitykseen tarvittavaa infrastruktuuriympäristöä, ennen muuta Venäjän provinssissa. Pieniin kaupunkeihin,

taajamiin, kyliin – sinne, missä ei ole moderneja elokuva- ja konserttisaleja, isoja kirjastoja, teatteri- ja näyttelykeskuksia – on tuotava aktiivisemmin tietotekniikkaa. Juuri siitä täytyy tulla modernisoinnin perusta kulttuurin alalla. Sen avulla avautuu pääsy kulttuuriarvoihin miljoonille kansalaisillemme ja, mikä on erityisen tärkeää, nuorisolle.

On myös tutkittava lisää provinssin erityisoppilaitosten nykytilaa. Siellä on vaikea tilanne. Musiikin ja tanssin alkeisopetuksen, maalauksen ja piirtämisen sekä teatteritaiteen perusteiden opetuksen on oltava kaikkien lasten ulottuvilla, asuivat he miten syrjäisissä maamme kolkissa hyvänsä.

Toiseksi, velvollisuutemme on vaalia maan yhtenäistä kulttuuritilaa sen koko moninaisuudessa, auttaa säilyttämään Venäjän kansojen rikkaat kansalliset perinteet ja samalla kaikin tavoin kehittää ja parantaa venäjän kielen opetusohjelmia, kielen, joka on kansallisuuksien välisen kanssakäymisen ja maamme yhtenäisyyden perusta.

Eräässä tapaamisessani opettajien kanssa he huomauttivat aiheellisesti: ”Riittää jo painojen sijoittelu sanoihin, pitää tarttua todellisiin ongelmiin, joista ei maassamme ole pulaa.”

Kolmanneksi, on kiinnitettävä suurta huomiota taidetta uudistavien, kokeellisten suuntausten tukemiseen. Säilyttäessään kulttuurimme perinteitä ja rikasta, hyvin rikasta klassista perintöä valtion täytyy huolehtia myös niistä, jotka etsivät uusia teitä taiteen luomisessa. Onhan muistettava: se, mitä nyt nimitetään klassikoksi, on usein luotu vastoin kaanonin, hylkäämällä totutut muodot, irtautumalla perinteestä. Uudistushenkeä pitää kannustaa kaikilla kulttuurielämän aloilla.

Mielestäni on valtion tehtävä luoda edellytykset kansalaisyhteiskunnan kehitykselle. Ihmisillä, jotka välittävät siitä, mitä ympärillä tapahtuu, täytyy olla kaikki mahdollisuudet toteuttaa jaloja pyrkimyksiään.

Tulemme edelleen tukemaan ei-kaupallisia hyväntekeväisyysjärjestöjä vaikeiden sosiaaliongelmien ratkaisemisessa. Lainsäädännön muutoksilla pyritään helpottamaan niiden ei-kaupallisten järjestöjen työtä, jotka harjoittavat hyväntekeväisyyttä ja auttavat sosiaalisesti huono-osaisia kansalaisia.

Mitä tämän suhteen tullaan tekemään? Ensinnäkin perustetaan sosiaalisesti suuntautuneiden ei-kaupallisten järjestöjen instituutio. Ne, jotka saavat sen mukaisen statuksen, voivat luottaa valtion suoraan tukeen. Viranomaiset voivat auttaa sellaisia ei-kaupallisia järjestöjä rahalla, tiedoilla ja neuvoilla. Mutta myös muuten. Antamalla niille, mikä on vähintään yhtä tärkeää, verohelpotuksia, antamalla niille valtion ja kuntien tilauksia. Ne saavat myös oikeuden luovuttaa sellaisille ei-kaupallisille järjestöille omaisuutta käytettäväksi niiden toiminnassa.

Aiomme vapauttaa verosta aineellisen avun, jota hyväntekeväisyys- ja ei-kaupalliset järjestöt antavat lapsille, jotka ovat jääneet vaille vanhempien huoltoa, sekä vammaisille.

Vielä yksi ehdotus. Arvonlisäverosta vapautetaan ei-kaupallisten järjestöjen antamat sairaiden, vammaisten ja vanhusten hoitopalvelut sekä sosiaalipalvelut orvoiksi ja vanhempien huoltoa vaille jääneille lapsille.

Myöskään ei määrätä voittoveroa avustuksille, joilla tuetaan terveydenhuolto-ohjelmia sekä liikunnan ja joukkourheilun kehitystä.

Vielä yksi lainsäädännön muutos, josta olemme puhuneet useampana vuotena, koskee ei-kaupallisten järjestöjen tavoitepääoman muodostamista ja kartuttamista. Se tulee mahdolliseksi myös arvopaperien ja kiinteän omaisuuden lahjoittamisella (tästä on keskusteltu jo muutama vuosi), ja niiden toimintamuotojen luetteloon, joita on sallittua rahoittaa tavoitepääoman varoilla, lisätään myös ympäristönsuojelu.

Kolmas. Viimeistellään ja hyväksytään hyväntekeväisyystoimintaa sääntelevät normit. Sen tavoitteiksi tunnustetaan muun muassa: orvoiksi ja vaille vanhempien huoltoa jääneiden lasten sosiaalinen kuntoutus, oikeusavun antaminen sekä lasten ja nuorten tieteellisteknisen luovuuden, samoin kuin hyväntekeväisyyden ja vapaaehtoistyön edistäminen.

Neljäs. Siviilikoodexin käsitettä ”lahjoitus” on täydennettävä viittauksella vastikkeettomaan töiden suorittamiseen ja palvelujen antamiseen.

Kaikki nämä toimet tukevat niitä, jotka jo nyt harjoittavat yhteiskunnalle hyödyllistä toimintaa ja lisäksi toivoakseni saavat siihen mukaan myös uusia osallistujia. Ei kuitenkaan saa olla porsaanreikiä, joiden avulla sellaisen toiminnan taakse voi piiloutua välttääkseen maksamasta veroa, sekini on selvää. Toistan, tuemme niitä, jotka omistavat työtään ja aikaansa pyyteettömästi muille ihmisille.

Kansalaisidentiteetin kasvu ja kansalaisyhteiskunnan instituutioiden kehitys on mahdollista vain kehittyneessä poliittisessa järjestelmässä.

Puhumme tänään modernisoinnista – se on tämän pitämäni linjapuheen ydin, pyrkimykestämme olla nykyaikaisia. Tässä yhteydessä pitää muistaa, että ”nykyaikaisuus” ei tietenkään ole mikään jähmettynyt käsite, kehityksen päätepysäkki, jolle tultua voi ”rentoutua ja levähtää”. Aivan päinvastoin. Todella nykyaikaisena voi pitää yhteiskuntaa, joka tähtää keskeytymättömään uudistumiseen, yhteiskunnan käytäntöjen, demokraattisten instituutioiden, tulevaisuuskäsitysten ja nykyisyyden arviointien jatkuvaan evolutiiviseen kehitykseen, asteittaisiin mutta peruuttamattomiin muutoksiin tekniikan, talouden ja kulttuurin aloilla, vakaaseen elämänlaadun parantamiseen.

Muutoksia parempaan tapahtuu kuitenkin vain siellä, missä on mahdollisuus syntyvien ongelmien avoimeen pohtimiseen, niiden ratkaisukeinoja määrittelevien ajatusten rehelliseen kilpailuun, missä kansalaiset arvostavat yhteiskunnan vakautta ja kunnioittavat lakia. Ja voivat samalla ottaa vastuun asioiden tilasta omassa kylässä tai kaupungissa, ymmärtävät, että vain aktiivisuus saa liikkeelle valtion byrokratian raskaan koneiston.

Perustuslain mukaan ainoa vallan lähde maassamme on kansa. Käytännössä talous-, sosiaali- ja ulkopoliittikka kehittyy hyvin erilaisten yhteiskuntaryhmien mutkikkaan vuorovaikutuksen tuloksena. Kaikkien Venäjän kansalaisten laillisten etujen noudattaminen ja mielipiteiden huomioon ottaminen riippumatta heidän kansallisuudestaan, uskonnollisista, poliittisista ja muista vakaumuksista on valtion velvollisuus, se on demokraattisen valtion velvollisuus. Kyky tämän velvollisuuden täyttämiseen on tärkein kriteeri sellaisen valtion tehokkuudelle.

Yhteiskuntamme poliittinen monimuotoisuus määrää myös monipuoluejärjestelmämme rakenteen. Tänään voimme sanoa: monipuoluejärjestelmä Venäjän federaatiossa on kokonaisuutena muotoutunut. Siitä on tullut vakaasti toimiva, kansallinen poliittinen instituutio, tärkein väline, joka turvaa kansamme perusoikeudet ja -vapaudet, myös sen yksinoikeuden valtaan.

Maassamme nyt toimivat poliittiset puolueet ovat kestäneet ajan koetuksen. Ne ovat vahvistuneet taistelussa äänestäjien äänistä, voittaneet heidän luottamuksensa, niistä on tullut oikeita massapuolueita. Niillä on myös organisaatorakenne, henkilöstö- ja henkistä potentiaalia – kaikki, mitä tarvitaan työhön koko Venäjän mittakaavassa. Niiden ohjelmat heijastavat yhteiskunnassa vallitsevien poliittisten näkemysten koko kirjoa.

Samalla moniin poliittisen elämän aspekteihin kohdistuu yhteiskunnan kritiikkiä. Esiin nostetaan vaalien järjestämisen ongelmat, poliittisen kulttuurin alhainen taso, sosiaali- ja talouskehityksen konkreettisia kysymyksiä koskevien perusteellisesti työstettyjen vaihtoehtoisten ehdotusten puute.

Meidän täytyy jatkaa yhteistä työtä kansanedustuksen laadun parantamiseksi ja lisäedellytysten luomiseksi vapaalle, oikeudenmukaiselle ja sivistyneelle kilpailulle puolueiden välillä.

Jo tänä vuonna parlamentin enemmistö tuki useita näiden tehtävien ratkaisemiseen tähtäviä lakialoitteitani. Kynnys puolueiden pääsyyille duumaan alennettiin faktisesti 5 prosenttiin. Puolueet saivat oikeuden asettaa ehdokkaita liittovaltiosubjektien johtajien virkoihin sekä takeet siitä, että niiden toimintaa valotetaan tasapuolisesti valtion joukkoviestimissä. Haluaisin kiittää liittokokousta tuesta näille aloitteille.

Mitä ehdotan tänään? Ehdotan, että seuraavassa vaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota demokraattisten instituutioiden lujittamiseen aluetasolla. Neuvoteltuani kansalaisjärjestöjen ja puolueiden edustajien kanssa pidän välttämättömänä:

Ensiksi. Ottaa käyttöön yhtenäisen kriteerin Venäjän federaation subjektien lainsäädäntöelinten jäsenten määrän asettamiselle. Nykyään se tehdään täysin mielivaltaisesti, mikä johtaa joskus vaikeasti selitettäviin tuloksiin. Esimerkiksi taloudellisesti vahvan Moskovan monimiljoonaista väestöä edustaa kaupunginvaltuustossa 35 kansan valitsemaa jäsentä, mutta Tuvan tasavallan (jonka taloudelliset mahdollisuudet ovat valitettavasti melkoisen vaatimattomat Moskovaan verrattuna ja väkiluku yli 30 kertaa pienempi) kansanhuraalissa istuu 162 edustajaa. Näiden vääristymien asteittaiseen tasoittamiseen tarvitaan joustava menettely. Edustuksen täytyy olla universaalimpaa.

Toiseksi. Kaikki alueparlamenteissa edustetut puolueet saavat mahdollisuuden muodostaa parlamenttiryhmiä. Kaikille täytyy taata, että niiden edustajien joukosta täytetään edustajapaikat pysyvää johtavissa asemissa työskentelyä varten.

Kolmanneksi. Siellä, missä sitä ei ole vielä määrätty, on puolueiden, joita aluevaaleissa on äänestänyt yli 5 prosenttia äänestäjistä, saatava takeet edustuksesta liittovaltiosubjektin lainsäädäntöelimessä.

Neljänneksi. Puolueet, jotka eivät ole edustettuina duumassa, mutta joilla on ryhmä liittovaltiosubjektin lainsäädäntökokouksessa, pitää vapauttaa nimikirjoitusten keräämisestä kyseisen alueen aluevaaleihin osallistumista varten. Saman periaatteen voi määrätä myös kunnallisvaaleille.

Vielä yksi asia. Mielestäni meidän on tulevaisuudessa kokonaan luovuttava nimikirjoitusten keruusta edellytyksenä puolueiden osallistumiselle vaaleihin. Lainsäädäntömme asettaa puolueiden rakentamiselle muutenkin riittävät laatuvaatimukset. Se edellyttää puolueilta huomattavaa jäsenmäärää, tämä on suoraan kirjattu lakiin, ja toimintaa useimmilla maan alueilla. Lisäkoheet, joilla todetaan niiden massoilta saama tuki ja järjestölliset kyvyt, eivät siis ole tarpeen.

Viidenneksi. Olisi hyödyllistä, jos kaikkien tasojen lainsäädäntöelimet käyttäisivät ainakin yhden istunnon vuodessa kuunnellakseen ja käsitelläkseen sellaisten puolueiden lausuntoja ja ehdotuksia, jotka eivät ole edustettuina lainsäädäntöelimissä.

Parlamentin ulkopuolisille puolueille pitää taata myös mahdollisuus osallistua jatkuvasti keskus- ja aluevaalilautakuntien työhön.

Kuudenneksi. Ennakkoäänestykseen paikallisvaaleissa on lopultakin saatava järjestys. Lait presidentin ja duuman jäsenten vaaleista rajoittavat tiukasti tämän menettelyn kesto ja määräävät tarkasti, missä tapauksissa sitä käytetään. Nimenomaan näiden normien pohjalta on jatkettava federaatio- ja aluetason lainsäädännön korjaamista. Pidän tarpeellisena myös analysoida sitä, miten käytetään todistuksia, jotka oikeuttavat äänestämään millä tahansa äänestysalueella oman äänestysalueen asemesta, ja ryhtyä tarvittaviin toimiin laittomien manipulaatioiden estämiseksi. Kaikille puolueille on annettava yhtäläiset mahdollisuudet käyttää kuntien rakennuksia vaalikampanjatyöhön.

Seitsemänneksi. Suositan, että kaikissa Venäjän federaation subjekteissa hyväksytään lait, jotka takaavat yhtäläisen näkyvyyden joukkoviestimissä alueparlamenteissa edustettuina olevien puolueiden toiminnalle. Sellaisten takuiden toteutusmekanismien täytyy ottaa huomioon kunkin

alueen mediamarkkinoiden erityispiirteet sekä paikalliset sosiaaliset ja kulttuuriset ominaisuudet, mutta tehtävä se on.

Niiden liittovaltiosubjektien lainsäädäntökokoukset, joissa tätä ei ole vielä tehty, voivat hyödyntää duuman kokemusta, sen tärkeimmät istunnot lähetetään internetin kautta reaaliajassa. Itse duumalle ehdotan poikkeuksetta kaikkien avoimien täysistuntojen lähettämistä. Mielestäni tästä kokemuksesta tulee kiinnostava sekä liittokokoukselle että mahdollisesti myös perustuslakituomioistuimelle.

Kahdeksanneksi. Ehdotan, että Venäjän federaation subjektien peruskirjoihin ja perustuslakeihin otetaan pykälät toimeenpanovallan johtajien jokavuotisesta raportoinnista paikalliselle parlamentille samaan tapaan kuin Venäjän perustuslaissa on määrätty.

Yhdeksänneksi. Tänä vuonna käydään puolueiden välistä keskustelua tarpeesta siirtyä yksinomaan puoluelistojen käyttöön kaikkien tasojen edustuksellisen vallan elinten vaaleissa. Tämän ajatuksen ovat muuten esittäneet sekä hallitsevan puolueen edustajat että oppositiopuolueiden edustajat. Yhteistä mielipidettä ei toistaiseksi ole saatu aikaan. Ehdotan, että sitä aletaan valmistella. Tämän asian käsittelyä pitää jatkaa, ja käsittelyn tulosten mukaan teen päätöksen.

Kymmenenneksi. Me jatkamme ja tehostamme työtä poliittisen kilpailun ”tekniseksi turvaamiseksi”. Se on hyvin tärkeä asia nykymaailmassa. Linjapuheesta keskusteltaessa esitettiin tällainen mielipide (muuan toimittaja Stavropolin aluepiiristä lähetti sen): ”Vaaliprosessin moderni järjestelmä on osa Venäjän kansallista infrastruktuuria, samanlainen kuin tietoliikenne, kuin maantiet, kuin sähköverkot, kuin posti. Jos tätä kansallisen infrastruktuurin elementtiä ei ole, katoaa Venäjällä pohja kokonaiselta ihmiselämän suunnalta.”

Hallituksen suunnitelmien edellyttämä laajakaistaisen internet-yhteyden leviäminen Venäjän provinssihin avaa uusia näkymiä vapaille yhteiskunnallisille keskusteluille mistä tahansa aiheista ja monipuolisen tiedon hankkimiselle maan ja maailman tapahtumista. Ääntenlaskennan ja tiedonkäsittelyn sähköisten välineiden käyttöönotto äänestysalueilla auttaa torjumaan väärinkäytöksiä vaalikampanjoiden aikana. Aluetason vaalijärjestelmästä pitää tehdä läpinäkyvämpi. Annan hallitukselle tehtäväksi valmistaa yhdessä keskusvaalilautakunnan ja maamme subjektien vallan elinten kanssa vaalijärjestelmän nopeutetun teknisen uudelleenvarustamisen ohjelma.

Perustuslain takaajana teen jatkossakin kaiken voitavani lujittaakseni demokratian instituutioita maassamme. Samalla haluaisin korostaa: demokratian lujittaminen ei merkitse oikeusjärjestyksen heikkenemistä. Kaikki yritykset heikentää tilannetta demokraattisten iskulauseiden varjolla, horjuttaa valtiota, hajottaa yhteiskuntaa, pysäytetään. Laki on sama kaikille: sekä hallitsevalle että oppositiopuolueille. Ja vapaus tunnetusti edellyttää vastuuta. Uskon kaikkien tässä salissa ymmärtävän sen.

Ensi vuoden alussa näitä kysymyksiä voidaan pohtia Venäjän valtioneuvoston istunnossa. Kutsun kaikkien poliittisten puolueiden edustajat osallistumaan tähän tärkeään työhön.

Arvoisat kansanedustajat!

Arvoisat liittokokouksen jäsenet!

Artikkelissani mainitsin korruption yhtenä suurimmista esteistä kehityksemme tiellä. On selvää, että sitä vastaan täytyy taistella kaikilla suunnilla: lainsäädännön sekä lainvalvonta- ja oikeusjärjestelmien työn kehittämisestä kansalaisten kasvattamiseen olemaan sietämättä, arkielämän tasollakaan, mitään tämän yhteiskunnan vitsauksen ilmentymiä.

Meillä sanotaan usein, että korruption syyllisiä saatetaan harvoin vastuuseen. Haluan mainita muutamia lukuja: yksistään tämän vuoden kuuden kuukauden aikana on käsitelty yli 4 500

korruptioon liittyvää tapausta. Tuomittujen joukossa on 532 valtiovallan ja paikallisen itsehallinnon elinten edustajaa ja yli 700 lainvalvontaelinten työntekijää. Nämä luvut todistavat valitettavasti myös yhteiskuntaamme jäytävän korruption mittasuhteista. Pelkillä vankilatuomioilla ei ongelmaa kuitenkaan ratkaista. Mutta niitäkin täytyy jakaa.

Jotta korruptiota vastaan voitaisiin taistella menestyksellisesti, täytyy kaikista valtionhallinnon aloista tulla avoimia yhteiskunnalle, mukaan lukien valtiovallan elinten, tuomioistuinten ja tuomarikuntaa edustavien elinten toiminta. Juuri tähän tähtäävät myös ensi vuonna voimaan tulevat lait valtioelinten avoimuudesta ja tuomioistuinten toimintaa koskevan tiedon saatavuudesta. Muun muassa säädetään menettely, jolla tuomioistuinten toiminnasta julkaistaan tietoa internetissä. Julkaistavista oikeusasiakirjojen teksteistä saadaan selvempi käsitys tuomioistuinten työstä sekä lainsäädännön ja oikeuskäytännön ongelmista. Olen varma, että se auttaa myös voittamaan oikeusnihilismin.

Suunnitteilla on myös apelliasteiden perustaminen yleisiin tuomioistuihin. Ensivaiheessa (1. tammikuuta 2012 alkaen) siviiliasioita varten.

Miten apellaatio eroaa nykyisestä valitusmenettelystä? Kuten tiedetään, apelliaste käsittelee valitusta tuomioistuimen päätöksestä kokonaisuudessaan, siis tarkastaen ja arvioiden sekä asian tosiseikat että niiden juridisen pätevyyden. Tällöin apelliasteen on joko vahvistettava alemman oikeusasteen päätös tai annettava uusi päätös (ja tässä on periaatteellinen ero) itse asiasta.

Tällaisen tarkastuksen on määrä parantaa oikeuden päätösten laillisuutta ja oikeellisuutta. Ja, mikä on myös tärkeää, se ei pitkitä asioiden käsittelyä.

Apellaatiomenettelyn täysipainoiseksi turvaamiseksi, myös toisessa vaiheessa – 1. tammikuuta 2013 alkaen rikosasioita varten, täytyy lisätä tuomarien määrää ja etsiä vastaavat varat valtion budjetista.

Korostan, että pätevä lainkäyttö on mahdollista vain, jos tuomarien kuormitus on kohtuullinen. Heidän määrässään tuhatta kansalaista kohden olemme jo lähentyneet eurooppalaisia standardeja. Venäjällä jokaista tuomaria kohden on kuitenkin moninkertainen määrä oikeusjuttuja. Tämäkin täytyy muistaa.

Oikeuslaitoksen työn laatu riippuu merkittävässä määrin asioiden tilasta lainvalvontaelimissä, eikä siinä ole läheskään kaikki hyvin.

On ryhdyttävä mitä tarmokkaimpiin toimiin miliisin ja erikoispalvelujen rivien puhdistamiseksi kelvottomista työntekijöistä. Sellaiset tulee panna tuomiolle.

Näiden laitosten työntekijät tulevat antamaan tietoja omaisuudestaan ja perheenjäsentensä omaisuudesta. Pitää ankarasti tiukentaa kuria, tehdä aktiivisemmin sisäisiä tutkimuksia, saada henkilöstön moraaliset ja psykologiset ominaisuudet täysin korkeiden ammatillisten vaatimusten tasolle.

Samalla meidän on muistettava, että suurin osa lainvalvontaelinten työntekijöistä on rehellisiä ihmisiä. Heidän työhönsä liittyy hengenvaara. He työskentelevät rikollisuudentorjunnan etulinjassa ja suojelevat perustuslaillisen järjestelmän perusteita, ja velvollisuutemme on nostaa heidän toimeentulotasoaan. Yhteiskunnan täytyy suhtautua heidän työhönsä kunnioittavasti, kuten [tehdään] koko maailmassa.

Pysähdyn vielä käsittelemään erästä tärkeää näkökohtaa. Rikoslainsäädäntömme, kuten myös sen soveltamiskäytännön, täytyy nykyaikaistua. Rikosoikeudellisen rangaistuksen – sekä lain että tuomioistuinsovelluksen tasolla – täytyy vastata tehtyä rikosta ja siis suojella paremmin yhteiskunnan etuja ja uhrin etuja.

Rikoslaissa tulee käyttää laajemmin niin sanottua hallinnollista prejuditiota, siis nostaa rikossyyte vain, jos hallinnollinen rikkomus on tehty toistuvasti. Pitää lisätä sakkojen käyttöä rangaistuksena vähäisistä rikoksista ja keskivakavista rikoksista, joihin ei liity väkivaltaa. Ja jos sakkoa ei voi periä, on määrättävä pakkotöitä, jotka on otettava käyttöön itsenäisenä rangaistuslajina.

Ei muuten olisi pahitteeksi käyttää myös sellaista ennalta ehkäisemisen ja vaikuttamisen keinoa kuin takuu. Tällöin on eri ryhmiin kuuluvista rikoksista määrättävää takuuta korotettava.

Kannatan duumassa käsiteltävää lakiesitystä, jonka mukaan verovelvollinen vapautetaan rikosoikeudellisesta vastuusta, jos hän on täyttänyt velvoitteensa budjettia kohtaan ja maksanut asianmukaiset viivästyskorot ja sakot. Häneen ei myöskään saa kohdistaa lainvalvontaelinten suorittamia lisätarkastuksia.

Nyt maamme nähdäkseni vakavimmasta sisäpoliittisesta ongelmasta – Pohjois-Kaukasian tilanteesta.

Terrorismirikokset vallan, papiston ja voimaministeriöiden edustajia vastaan horjuttavat tilannetta ja estävät talouden ja sosiaalialan normaalia kehitystä tuolla alueella.

Tulemme käymään leppymätöntä taistelua kansainvälistä terrorismia vastaan, tulemme tuhoamaan rosvoja. Ja valtio tulee osoittamaan erityistä huomiota Pohjois-Kaukasian alueella tehtäviä suorittaville sotilaille ja syyttäjälaitoksen työntekijöille. Presidentin asetuksella ja hallituksen päätöksellä heille on säädetty lisäetuisuuksia ja sosiaalisia tukitoimia. Tulemme palaamaan tähän jatkossakin.

Olen jo sanonut, että tilanne Pohjois-Kaukasiassa ei olisi niin paha, jos sosiaalinen ja taloudellinen kehitys siellä olisi todella tuloksellista. On selvää, että monet ongelmat johtuvat ennen muuta talouden takapajuisuudesta ja normaalien elämäntapojen puuttumisesta useimmilta tuolla alueella eläviltä ihmisiltä. Sanokaamme avoimesti, että korruption, väkivallan ja klaanivallan taso Pohjois-Kaukasian tasavalloissa on ennennäkemätön. Siksi tulemme kiinnittämään ensisijaista huomiota kansalaisten sosiaali- ja talousongelmien ratkaisemiseen.

Tänä vuonna on Etelä-Venäjän ja Tšetšenian tasavallan kehittämiseen myönnetty kahden valtakunnallisen tavoiteohjelman puitteissa yli 26 miljardia ruplaa. Vuoden loppuun mennessä hallituksen on määrä vahvistaa vielä yksi valtakunnallinen ohjelma, jonka tavoitteena on tukea Ingušian tasavallan kehitystä vuosina 2010–2016 vähintään 32 miljardin ruplan rahoituksella.

Kuten näemme, koko Pohjois-Kaukasiaa varten myönnettävien varojen määrät ovat merkittäviä. Niiden käytön tehokkuudessa on kuitenkin paljon toivomisen varaa. Virkamiehet vieläpä varastavat osan varoista miltei avoimesti. Ja näin samaan aikaan, kun työttömyys ja sen seurauksena joukkoköyhyys ovat kasvaneet Kaukasiassa valtaviin mittasuhteisiin.

Erityisen kipeä tämä ongelma on Ingušianssa, missä työelämän ulkopuolella on yli puolet taloudellisesti aktiivisesta väestöstä. Ja Tšetšenian tasavallassa, missä tämä luku on yli 30 prosenttia.

Totean myös, että tuolla alueella on nuorison, siis 15–20-vuotiaiden, osuus suurin Venäjällä. Lisäksi nuorten on ymmärrettävistä syistä vielä vaikeampi löytää työtä. Tšetšenian tasavallassa nuorisosta yli 40 prosenttia on työttöminä.

Eräillä Pohjois-Kaukasian alueilla pakolaisten ja siirtolaisten määrä on jopa 20 prosenttia paikallisen väestön määrästä. Ja vakinaisen työn puuttuminen on vain yksi lukuisista ongelmista, joita nuo ihmiset kohtaavat.

Johtopäätös on ilmeinen: alueen ongelmien menestyksellinen ratkaiseminen edellyttää lisätoimia. On kehitettävä yrittäjyyttä ja tehostettava investointitoimintaa. Suotuisia edellytyksiä sille ei useimmissa

Pohjois-Kaukasian tasavalloissa vielä ole luotu, mutta tilanne täytyy saada muuttumaan. Tässä yhteydessä annan hallitukselle tehtäväksi laatia puolen vuoden kuluessa luettelon investointihankkeista, joille annetaan kohdennettua tukea.

Sellaisia hankkeita voidaan toteuttaa voimatalouden ja rakentamisen, matkailun sekä parantola- ja kylpyläverkoston kehittämisen, maatalouden ja pienyritysten piirissä. On tarkasteltava mahdollisuutta käyttää vero- ja muita finanssimekanismeja sellaiseen investointien laajentamiseen. Se kannustaa yrittäjiä aloittamaan siellä liiketoimintaa. Kehotan myös kaikkia, jotka ovat syntyneet ja kasvaneet tuolla alueella, mutta työskentelevät nyt jostain syystä muissa maamme subjekteissa, auttamaan kotiseudun kehittämisessä.

Vielä yksi ongelma on tilapäisen työmuuton järjestäminen. Asiantuntijat toteavat myös, että yksi Pohjois-Kaukasian taloudellista kehitystä jarruttava tekijä on koulutuksen heikko taso, varsinkin korkeakouluissa. Tämän vuoksi on ryhdyttävä toimiin sekä korkea- että peruskoulujen opettajien kouluttamiseksi ja täydennyskouluttamiseksi. Annan tehtäväksi järjestää heille harjoittelua Venäjän suurimmissa korkeakouluissa ja ulkomailla ja käyttää siihen myös presidentin hallintohenkilöstön koulutusohjelmaa.

Lopuksi pidän välttämättömänä laatia ja ottaa käyttöön erilliset tarkat kriteerit Pohjois-Kaukasian ongelmia käsittelevien valtakunnallisten toimeenpanoelinten tehokkuudelle. Annan hallitukselle tehtäväksi vahvistaa 1. tammikuuta 2010 mennessä noiden kriteerien järjestelmän. Ja tarvitaan ihminen, joka on henkilökohtaisesti vastuussa asioiden tilasta tuolla alueella. Hänellä täytyy tietenkin olla riittävät valtuudet tämänsuuntaisten töiden tehokkaaseen koordinointiin. Sellainen ihminen löytyy.

Pohjois-Kaukasia on monien kansallisuuksien historiallinen asuinalue. Nyt on erityisen tärkeää tehdä kodeissa ja kouluissa, paikallis- ja aluetasolla suunnitelmallista työtä hyvien kansallisuussuhteiden ja kypsän kansalaisyhteiskunnan rakentamiseksi. Tämä on erityisen tärkeää nousevan polven kasvatuksen kannalta. Mielestäni eri kansallisuuksia ja uskontokuntia edustavilla nuorilla täytyy olla mahdollisuus sekä opiskella yhdessä että viettää vapaa-aikaa yhdessä. Siksi kannatan ajatusta Kaukasian yhteisestä nuorisoleiristä, jolle nuoret eri tasavalloista tulevat opiskelemaan, olemaan yhdessä ja viettämään lomaa.

Tämän aiheen päätteeksi haluaisin sanoa: teemme kaiken mahdollisen, jotta ihmisten elämä Pohjois-Kaukasiassa olisi onnellista. Ja ne, jotka estävät meitä, me panemme järjestykseen.

Arvoisat kansanedustajat ja liittokokouksen jäsenet!

Ensi vuonna on määrä saada päätökseen pääosa toimista, joilla Venäjän asevoimat nostetaan uudelle tasolle ja luodaan moderni, taistelukykyinen ja mobiili armeija, joka ei anna tilaisuutta meidän ja liittolaistemme uhkaamiseen.

Yksi vaikeimmista, mutta periaatteellisen tärkeistä tehtävistä on joukkojen varustaminen uusilla aseistuksen ja sotilaskaluston järjestelmillä ja malleilla. Tässä ei ole tarpeen pohtia mitään abstrakteja aiheita – pitää hankkia nuo aseet. Ensi vuonna on toimitettava joukoille yli 30 maalta ja mereltä laukaistavaa ballistista ohjusta, 5 Iskander-ohjusjärjestelmää, noin 300 yksikköä modernia panssarikalustoa, 30 helikopteria, 28 taistelulentokonetta, 3 ydinsukellusvenettä ja 1 korvettiluokan taistelualus sekä 11 avaruuslaitetta. Kaikki tämä täytyy tehdä.

Tärkeää on myös asevoimien varustaminen moderneilla automatisoiduilla ohjaus- ja tietokeskuksilla. Ennen vuotta 2012 on vanhentuneet analogiset viestivälineet korvattava digitaalisilla ja ensimmäiseksi varustettava niillä Pohjois-Kaukasian sotilaspiirin joukot.

Kiinnitän jälleen huomiota tarpeeseen luoda uudenaikaisimpia asemalleja, jotka takaavat ylivoiman mistä tahansa vihollisesta. On luotava myös tehokas sotilastuotteiden tilausjärjestelmä, jossa pidetään tiukasti tasapainossa toimitukset kansallisen puolustuksen tarpeisiin ja toimitukset ulkomaille. Korostan vielä kerran, että puolustusteollisuuden tuotantolaitosten johtajien tulee tuntuvasti parantaa valmistettävien tuotteiden laatua ja alentaa niiden tuotantokustannuksia.

Tämän vuoden loppuun mennessä on Moskovaan, Moskovan lähistölle ja Pietariin määrä perustaa uudentyyppisiä sotilaskoulutuslaitoksia – kolme suurta sotilaskoulutuskeskusta. Niiden on määrä esittää ratkaisevaa osaa muovattaessa upseerien nuorta polvea – upseerien, jotka eivät ole vain ammatillisesti koulutettuja, vaan myös isänmaallisuuden arvoihin, sotilaskunniaan ja korkeaan moraaliin kasvatettuja.

Panoksensa sotilaspalveluksen arvostuksen ja upseerin yhteiskunnallisen auktoriteetin lisäämiseen tulevat antamaan myös seitsemän presidentin kadettiopistoa. Ensimmäinen niistä avataan ensi vuonna Volgan federaatiopiirissä, ja seuraavien kolmen vuoden aikana myös muissa federaatiopiireissä.

Armeijaan tulee ammattikersantteja, korkeasti koulutettuja alipäällystön jäseniä. He auttavat upseereita kasvattamaan ja kouluttamaan sotilaita, kehittämään heidän taistelutaitoaan.

Vakinaisten ja virka-asuntojen järjestäminen sotilaille on meillä edelleen etusijalla. Venäjän hallitus on pystynyt lisäämään näihin tarkoituksiin tänä vuonna myönnettävien varojen määrän yli puolitoistakertaiseksi. Venäjän puolustusministeriön ja muiden voimaministeriöiden on täytettävä asuntojen rakentamisesta ja hankkimisesta antamansa sitoumukset. Asetettu tehtävä, jonka mukaan vakinaiset asunnot on järjestettävä vuonna 2010 ja virka-asunnot vuonna 2012, on täytettävä tinkimättä.

Ennen vuotta 2012 meidän tulee myös hyväksyä erityinen laki sotilaiden palkoista. Sotilastyön uuden palkka- ja kannustinjärjestelmän on määrä olennaisesti nostaa sotilaiden elintaso.

Arvoisat kollegat!

Suhteidemme muihin maihin täytyy palvella myös Venäjän modernisointitehtäviä. Meillä ei, kuten on tapana sanoa, ole syytä ”poskien pullisteluun”. On meidän etumme, että maahan virtaa pääomia, uusia teknologioita ja edistyksellisiä ideoita. Tiedämme myös kumppaniemme haluavan lähentyä Venäjää voidakseen täyttää omat ensisijaiset tavoitteensa.

Siksi ulkopolitiikkamme täytyy olla yksinomaan pragmaattista. Sen tehokkuutta täytyy arvioida yksinkertaisella kriteerillä: auttaako se parantamaan elintasoja maassamme?

Edellisessä linjapuheessani puhuin yksityiskohtaisesti ulkopolitiikkamme prioriteeteista, ne ovat ennallaan. Haluamme edelleen vahvistaa moninapaisuutta, joka nähdäkseni voimistuu maailmassa yhä selvemmin. Mutta olisimmeko voineet vielä 10 vuotta sitten, edes 5 vuotta sitten kuvitella, että niin erilaisten maiden johtajat istuvat saman pöydän ääressä pohtimassa finanssi- ja talousasioita, siis oikeastaan sisäisiä asioita? Kuitenkin juuri niin tapahtuu G20-ryhmän huippukokouksissa.

Juuri näitä prosesseja tarkoitin, kun puhuin artikkelissani siitä, että me uudistamme jo nyt yhdessä maailman finanssiarkkitehtuuria ja turvallisuusjärjestelmää, käytännössä modernisoimme niitä ottamaan huomioon mahdollisimman monen maan edut ja muodostamaan oikeudenmukaisia suhteita maailman politiikassa ja taloudessa.

Tietenkin tämä asettaa kaikille meille uusia tehtäviä. Siksi meidän täytyy itse muuttaa lähestymistapojamme, ajatella enemmän sitä, miten järjestää yhteinen työ. Me olemme siihen valmiit, muun muassa ratkottaessa kansainvälisen politiikan vaikeita kysymyksiä, sellaisia kuin Iranin ja

Pohjois-Korean ydinohjelmiin, Afganistanin epävakauteen, Lähi-idän ratkaisuun liittyvät ongelmat, ja tietysti muutkin ongelmat.

Yhteisten lähestymistapojen laatimista varten on olemassa Yhdistyneiden Kansakuntien universaali mekanismi. Viime vuosina, ehkäpä ylipäätään ensimmäisen kerran niin sanotun kylmän sodan päättymisen jälkeen, Yhdistyneet Kansakunnat on alkanut uudestaan päästä vauhtiin. Ja me tulemme aktiivisesti auttamaan YK:ta lujittamaan asemiaan.

Turvallisuuden alalla keskitämme nyt pääasialliset ponnistelumme Euroopan turvallisuuden takaavaan sopimukseen. Euroatlanttisen alueen turvallisuuden jakamattomuuden periaatteen juridinen, siis kansainvälisoikeudellinen vahvistaminen on muuttumassa meille ehdottomaksi vaatimukseksi, samoin kuin siitä seuraavien sitoumusten käytännön toteutusmekanismien luominen. Meitä moititaan joskus siitä, että olemme keksineet kaiken tämän Natoa vastaan. Ei se niin ole. Me emme ylipäätään rakenna ulkopoliittikkaamme ”jotakin vastaan”. Mutta emme myöskään kuulu Natoon. Useat muutkaan valtiot eivät ole tuon liiton jäseniä, mutta vakavia päätöksiä, joita tarvitaan turvallisuuden lujittamiseksi Euroopassa, pitää tehdä jo nyt. Siksi tarvitsemme uutta tehokasta areenaa. Jos meillä olisi sellainen tehokas instituutio – instituutio, joka pystyisi pysäyttämään hyökkääjän – Gruusialla ei olisi riittänyt röyhkeyttä aloittaa sotaa Etelä-Ossetiaa vastaan.

Lopuksi haluaisin kiinnittää huomiota tarpeeseen tehostaa koordinoitua toiminnassa, jolla puolustetaan Venäjän etuja ulkopoliittikan, talouden ja humanitaarisen toiminnan alalla. Erityisesti tulee valvoa maan talouden hyväksi tehtävää diplomaattityötä, nimenomaan maan talouden. Sen tulosten ei pidä ilmetä vain konkreettisesti avussa venäläisille yhtiöille ulkomailla, ei vain ponnisteluissa kotimaisten tuote- ja palvelubrändien edistämiseksi, vaikka tämä kaikki on hyvin tärkeää, vaan myös hankittujen ulkomaisten investointien määrissä ja, mikä tärkeintä, uusimpien teknologioiden virtaamisessa maahan.

Annan hallitukselle tehtäväksi laatia tämän vuoden loppuun mennessä selvät kriteerit, joiden mukaan arvioidaan modernisointiin ja teknologiseen läpimurtoon liittyvien tehtävien ratkaisemiseen tähtäävän ulkopoliittisen toiminnan tuloksia.

Ulkoministeriömme on tehtävä tästä työstä järjestelmällistä ja laadittava sen tulosten pohjalta ohjelma ulkopoliittisten tekijöiden tehokkaasta käytöstä pitkän aikavälin kehityksen hyväksi.

Rakkaat ystävät!

Juhlimme ensi vuonna voiton 65-vuotispäivää, juhlimme veteraanejamme – isänmaamme pelastajia, sankareita, jotka puolustivat vapauttamme, selvisivät sodasta, nostivat maan raunioista.

He ovat suuria ihmisiä jokaiselle meistä, mutta he eivät ole suuria vain valtavan historiallisen draaman osallistujina. He ovat meille läheisiä sukulaisia sanan suorimmassa, kirjaimellisessa merkityksessä. Olemme samaa verta niiden kanssa, jotka voittivat, joten kaikki me olemme voittajien perillisiä, ja siksi uskon uuteen Venäjään. Pitää muistaa ja kunnioittaa menneisyyttämme. Ja tehdä tosissaan työtä tulevaisuutemme hyväksi.

Me voitamme takapajuisuuden ja korruption, sillä olemme vahva ja vapaa kansa, joka ansaitsee normaalin elämän modernissa, kukoistavassa, demokraattisessa yhteiskunnassa.

Olemme itse valinneet tiemme, isämme ja isoisämme voittivat silloin. Nyt täytyy meidän voittaa.

Venäjä, eteenpäin!